גליון מס. 10 • י"ג שבט תשמ"ו • 23.1.1986

שבוע ספורט

מעריב

מכבי בבריסל

סיקור רחב, בכתבה ובצבע של הופעת אלופת הכדורסל בשני משחקיה עם אלופת בריה"מ. עמודים 14-15.

פוסטר:
לי ג'ונסון וסבונים

טור ראשון

מכתבה של הגב' רוזנברג

הגב' מרים רוזנברג מתל־אביב מבקשת לדעת, במכתב למערכת, מדוע לא המשיך האדון חזי קוקה, כמו גם חבריו הטכנאים, בשביתה ומדוע לא גרמו להאפלת המסך גם ביומיים שבהם התקיימו משחקי מכבי תל־אביב נגד הליטאים בבריסל בשבוע שעבר.

„בחפץ לב הייתי מוותרת על מחזות לא־אנושיים כאלה שנתגלו בבריסל. מחד – הצער העמוק שנשמע בקולו של השדר, מאידך גיסא – השמחה המטורפת ופורצת הגבולות של כמה ישראלים שסברו שכבשו את האוורסט כאשר ברקוביץ קלע את סל הנצחון".

בסיום מכתבה מבקשת הגב' רוזנברג: „אנא העבירו, באמצעות שבועונכם, את צערי הרב על הפסקת השביתה בטלוויזיה. כנראה שהאדון חזי קוקה חשש לחייו"...

בחרנו להוציא את מכתבה של הגב' רוזנברג ממדור המכתבים שבעמוד זה ולמסגרו כאן. הוא מאפיין מיגזר מסויים בציבור. אין להתעלם ממנו, גם אם זכותם של רבים לערער על תוכנו.

ספורט בטלוויזיה, במרבית המקרים, זה עניין של מצב רוח ציבורי. הולך לקבוצה שלך – השידור מתקבל בברכה. לא הולך לה – כל הקללות שבעולם יחולו על ראש הטלוויזיה.

אינני יודע אם הגב' רוזנברג בקיאה בכל סידרת משחקי גביע אירופה. בכל אופן – אם טרחה ומצאה זמן לכתוב אלינו, בוודאי לא נעלמו ממנה תוצאות המשחקים הראשונים, שבכולם הפסידה מכבי. אינני מתפלא על תוכן מכתבה. לפעמים אני מבין לרוחה.

צילום השער: קווין מגי ולי ג'ונסון מנסים לחסום את הענק הלאטבי ארווידאס סבוניס. עדי אבישי, בריסל.

שבוע ספורט

עורכים:
אלכס דורון
משה לוד

צלם: עדי אבישי

עיצוב גרפי: שפי דגן

מודעות: גולת שניידר
טלפון: (03)439442

כותבים

דלוק על כדורגל רוצה שהזמן יעבור...

כדורגל. בלי ספק המשחק המרתק ביותר בעולם הספורט. לפני ארבע שנים, בספרד 82', לא התאפשר לי לראות את המשחקים. השנה, לקראת מכסיקו 86' – אני כבר סופר את החדשים ואת הימים, מקווה להגשים חלום־חיים. חבל שבארץ לא מרבים להראות לנו כדורגל מחו"ל. ואם מראים – הכל על קצה המזלג. בתחנות השכנות (לבנון, ירדן) לא תמיד מראים לנו קטעי משחק, וכך נותרנו חשופים לחסדי הטלוויזיה שלנו. יראו – טוב; לא יראו – גם טוב.

דרור מאיר
חיפה

מחמאות לרני

יש לי כמה מלים טובות לרני כהנא. מאמן הכדורסל החיפני, האוכל מרורים בימים אלה, כאשר קבוצתו (הפועל חיפה) נאבקת בתחתית הליגה, עושה חיל בפרשנות שלו במשחקי הכדורסל במשחקי גביע אירופה. כאן אנו רואים את רני במיטבו, אם כי לעניות דעתי – אינו בא לידי מיצוי במהלך המשחק עצמו, אלא בהפסקות בלבד.

רני, איש מקצוע מעולה, יודע להלך בין הטיפות. כעמית למקצוע של צבי שרף, ומאמני כדורסל אחרים בארץ, אינו מרבה בביקורת שלילית. אבל כל מי ש„שומע בין השורות" – יודע למה הכוונת. כאשר הוא מדבר על כך שמכבי מתקשה במשחק סטאטי – יודע כל אחד שמדובר באי־תיפקוד של קבוצה, שכל מה שידעה עד כה זה לרוץ ולקלוע. כאשר לא רצים ולא קולעים, והמשחק „עומד" – שוב אין שחקני מכבי יודעים מה לעשות בכדור.

בסך הכל מבטא רני הרגשתם של רבים, אלה הרואים את מכבי מצליחה בליגה שלנו, אך אינה טובה במידה מספקת באירופה.

משה לב
תל־אביב

איזה פקיסטני...

אופייני מאוד לדרום־אפריקנים להתבטא כזילזול כלפי מי שאינם לבנים. כזו היתה גם תגובתו של אלוף הסקוואש הצעיר („שבועספורט" מס. 9) שאינו זוכר את שמו של אלוף העולם וכל שהוא יודע עליו הוא זה ש„זהו איזה פקיסטני"...

אני לא יודע אם ג'אנריר חאן יודע מיהו ג'וני קיי. גם אני לא יודע בדיוק מיהו ג'וני קיי, אלמלא הכתבה שפורסמה עליו בשבועונכם. אך ראוי לו למר קיי הצעיר שידע להעריך גם אחרים, כאלה שאינם משחקים בהרצליה, כפר־המכביה או במקומות אחרים.

יש גם סקוואש אחרי קיי.

ישראל לוין
הרצליה

חסר לנו בורג

סרג'יו ליברינסקי כותב על התקוות הישראליות ב„ספורט הלבן" לשנת 1986 („שבועספורט", מס. 9) ומדבר על המקומות 80 עד 170 בדירוג העולמי. המאמצים שהוקדשו בטניס הישראלי בשנים האחרונות – חייכים להביא להישגים גדולים יותר. קחו לדוגמא את שוודיה. היה ביורן בורג אחד, ובעקבותיו צץ שובל ארוך של טניסאים צעירים (אדברג, יאריד ואחרים) שלא רק שומעים עליהם. הם מחזיקי גביע דייוויס לשנה זו.

שלמה גליקשטיין היה שנים רבות בבחינת ה„ביורן בורג" הישראלי. ראו בו דמות וסמל. מדוע איחרו כל כך להגיע הכשרונות הדרושים עם כל הכבוד, אינני רואה הצלחה מיוחדת בהופעותיהם של שחר פרקיס ועמוס מנסדורף. לעניות דעתי – הם טניסאים טובים, שכמותם יש רבים רבים.

יצחק אשכר
רמת־השרון

גליקשטיין. איפה ההמשך?

הסקוטים באים

סטיב ניקול (משמאל) ודיוויד קופר, שניים מכוכבי נבחרת סקוטלנד.

חשבנו לשחק איתם על הכרטיס לגביע העולמי. עכשיו הם באים אלינו ואנחנו יריבי האימון הראשונים שלהם בדרך למכסיקו...אחרינו ישחקו הסקוטים עם רומניה, אנגליה וארגנטינה... אלכס פרגוסון, מנהל נבחרת סקוטלנד: „אני דווקא מרוצה. ישראל נבחרת טכנית ואנו נוכל לשחק במזג־אויר חם"...

מאיר בלייך (לונדון)

לפני אוסטרליה וניו־זילנד חשבנו כבר על סקוטלנד. כן, על הכרטיס למכסיקו. אולם בשבוע הבא, 28 בינואר, נשחק בכל זאת עם סקוטלנד. אלא שהפעם תהיה זו הנבחרת האורחת במעמד של „מכסיקנית", הבאה לכאן למשחק אימון...

הסקוטים עמלו רבות כדי להימנות על 24 המאושרות של ה„מונדיאל". הם יצטרכו להציג את המיטב שלהם וגם לצפות למעט מזל, כדי להצליח שם ולעלות לשלב הבא. הם הוגרלו לשחק עם דנמרק, אורוגוואי ומערב־גרמניה והמומחים רואים בה את הקבוצה החלשה בבית.

רק שער מעורר־מחלוקת שהבקיעו בבעיטת 11, בשלהי משחקם עם וולס, איפשר להם לחלץ תיקו, והעלה אותם למשחקי ההכרעה עם אוסטרליה. לא מעט תרמה לכך גם העובדה שוולס נוצחה אחר כך בידי איסלנד. בסיום המשחק הדראמטי עם וולס נפטר, משבץ לב, מנהלה המהולל של סקוטלנד, ג'וק סטין. לזכות מחליפו, אלכס פרגוסון, מאמנה של האלופה אברדין, ייאמר שהצליח להעביר בשלום את נבחרתו מעל למשוכה האוסטרלית – ולהביאה למכסיקו.

כאשר יצא למלבורן, השאיר פרגוסון בבריטניה ששה משחקני ההרכב הראשון: קני דלגליש, סטיב ניקול ואלן הנסן (ליברפול); גורדון סטרכן וארתור אלביסטון (מנצ'סטר־יונייטד) וגרהאם שארפ (אברטון), נותרו כדי לשחק במדי קבוצותיהם, הרצות לאליפות. צ'לסי (דיוויד ספידי) ווסטהאם (פראנק מקאבני) התירו לכוכביהם לנסוע ליבשת החמישית והם לא נפגעו במשחק הנוקשה שם.

קבוצה או נבחרת?

התופעה שקבוצות קודמות לנבחרת הלאומית, מוכרת היטב באיי־הבריטי. בימים אלה קשובה אזנם של פרגוסון, ועמיתו הבריטי בובי רובסון, להודעות חזאי מזג האוויר – וככל שיותר משחקי ליגה וגביע יידחו, בשל הקרה והשלג, הם ייאלצו להשאיר כוכביהם בבית כדי להשלים את משחקי קבוצותיהם.

הנבחרת הסקוטית לא זכתה מעולם בהישגים כבירים. היא השתתפה בשלוש אליפויות העולם האחרונות (מ־74') – אך בשלושתן לא טיפסה לשלב השני.

לעומת זאת רשמו הקבוצות הסקוטיות הישגים נאים יותר: סלטיק גלזגו היתה הקבוצה הבריטית הראשונה שזכתה בגביע אירופה לאלופות, ב־1967 גברה על אינטר מילאנו 2–1. גם אברדין זכתה כבר בפרס אירופי – גביע המחזיקות (ב־1983, בגברה בגמר על ריאל מדריד).

חלקם של השחקנים הסקוטים בהשגי הקבוצות האנגליות – רב. ארצ'י גמל וג'ון רוברטסון הוליכו את נוטינגהאם לתואר, כפי שדלגליש, סונס וחבריהם עשו זאת בליברפול וגרהאם שארפ ואנדי גריי – באברטון.

הכוכבים מן „הדרום"

את מדי הנבחרת הלאומית לובשים אלה שמשחקים מדרום לגבול הסקוטי ואף מעבר לים – יחד עם שחקנים שנשארו לשרת את הליגה המקומית. 10 קבוצות בליגה הסקוטית העליונה ובמאבקים על הכתר, לאורך שנים, נוטלות חלק רק ריינג'רס וסלטיק מגלזגו, אברדין, דאנדי ודאנדי־יונייטד וכן הארטס מאדינבורו.

ציידי הכשרונות והכוכבים מאנגליה, תרים בעיקר אחרי מבקיעי שערים – והללו עושים דרכם דרומה ומצליחים, מי יותר, מי פחות. תופעה זו גרמה לכך שבקו האחורי של הנבחרת אפשר למצוא יותר מקומיים מ„אנגלים" (אף שאלביסטון מופיע זמן רב כמגן שמאלי), בעוד שבהתקפה אפשר למצוא יותר „גולים". באחרונה שבו כמו „גולים" למולדת (ביניהם מוריס ג'ונסטון וג'ים בט), הלובשים את תולצת ההרכב הראשון.

שלד הנבחרת היא קבוצת אברדין – שארבעה משחקני ההרכב הראשון שלה , לובשים דרך קבע את מדיה: השוער ג'ים לייטון שירש את אלן ראוף (משמש כיום מחליפו) – היה הגורם העיקרי בהצלחתה מול אוסטרליה; אלכס מקליש ווילי מילר – במרכז ההגנה. (שלושתם, אגב, היו תיחידים שהשתתפו בכל הקדם עולמי). משלימים אותם המגן אלביסטון (מנצ'סטר־יונייטד) וסטיב ניקול (ליברפול), וכן ריצ'ארד גאוך' ומאלפס מדי־אנדי־יוניטד; במרכז השדה, ה„קפטן" גרהאם סונס (סאמפודריה) ולצידו ג'ים בט (אברדין), או סטרכן (מנצ'סטר־יונייטד). אייטקן (סלטיק) נקרא בשעת הצורך.

דלגליש – 108

ותיק [illegible] השחקנים [illegible] מבחינת ש[illegible] להופיע השנה [illegible] 10[illegible] מדי [illegible] בחרת. מקומו בהרכב מובטח. לא [illegible] עדיין אם עיסוקו החדש יאפשר לו להתפנות ולבוא לישראל. באגף השמאלי בהתקפה הירבה לשחק דיוויד קופר מסלטיק.

רבים מתחרים על התפקידים במרכז ההתקפה ודווקא סיכוייו של זה שמקרוב בא, פראנק מקאבני, שהופיע אך פעמיים במדי השחור־לבן, הם רבים. 17 שערים כבש במדי קבוצתו החדשה ושער אחד במדים הלאומיים.

לבד משני חלוצי סלטיק מו ג'ונסטון ופול מקסטי, המתחרים הרציניים על מקום בהרכב, משחקים מחוץ לסקוטלנד: גרהאם שארפ (אברטון), ספידי (צ'לסי), סטיב ארצ'יבאלד (ברצלונה) וצ'ארלי ניקולאס (ארסנל).

בימים אלה מוטרד הכדורגל הסקוטי מהודעת הפרישה מהליגה של 9 קבוצות – הרוצות להקים „סופר ליגה". פרגוסון מקווה שנושא זה לא יפגע בהכנות למכסיקו.

„אני מרוצה מאד שאנו נתמודד עם ישראל, כיוון שזו נבחרת טכנית טובה ואנו נוכל לשחק במזג אוויר חם" – אמר פרגוסון. המשחק בישראל הוא הראשון של סקוטלנד בתוכנית ההכנות שלה ל„מונדיאל". אחר־כך היא תשחק עם רומניה (במארס), ארגנטינה ואנגליה (באפריל). בשבוע שעבר הודיע פרגוסון על הזמנת שני שחקנים חדשים לסגל – ארצ'י נוקס מדאנדי וקרייג בראון מקלייד. כן מינה לו עוזר – טדי סקוט, המשמש יד־ימינו באברדין. לא ברור עדיין אם סונס יוכל לשחק בישראל, כיוון שקבוצתו האיטלקית מערימה קשיים בעניין זה.

סקוטלנד התמודדה עם ישראל ב־1981, במוקדמות הגביע העולמי (לקראת ספרד 82'). ברמ"ג ניצחה 1–0 משער של דלגליש. בגלזגו ניצחו הסקוטים 1–3 (משה סיני – לישראל). ■

א. טבק

סיני כוכס

רוצים לברך ונמצאים מקללים. כאשר חתמה הפועל ת"א חוזה עם הכדורגלן משה סיני, והפכה אותו ל„נכס נזיל", רצתה לשמור לעצמה את האופציה לא לאבד את השקעתה הכספית הגדולה. איש לא פילל אז כי ימונה כונס־נכסים לאגודה, היכול להפוך סעיף־זכות זה של האגודה – לחובתה.

איש, כפי הנראה, לא קורא את החוזים עליהם חתומה הקבוצה. אחרת – היה ידוע לכל מאן דבעי כי רק בחוזהו של סיני יש סעיף מפורש המתייחס אליו כאל נכס, וניתן למכרו לקבוצה אחרת בארץ – אפילו ללא הסכמתו!

בחוזה שנחתם ב־17 באוקטובר 1982, בעמוד מספר 4, בפיסקה „שחרור מהקבוצה", סעיף ח', נאמר: „להפועל שמורה הזכות להעביר השחקן לקבוצה אחרת בליגה תלאומית באזור דן, והשחקן מתחייב לשחק באותה קבוצה. כל זאת – בתנאי שיישמרו זכויותיו של השחקן עפ"י הסכם זה עם הקבוצה האחרת".

זכויות של הכדורגלן משה סיני, במקרה זה, ברורות. תשלום של 45 אלף דולר נטו לשנה, המורכב מ־65 אחוז שכר, והשאר פרמיות עבור נקודות ליגה וגביע. השער היציג של הדולר ייקבע, אחת לשנה, במועד קבוע: 1 באוגוסט. מדי שנה יעלה שכרו של סיני בשני אחוזים, אך מאחר שהפועל לא עמדה בהסכם התשלומים – נקבע בהסכם נפרד כי יקבל העלאה חד פעמית של חמישה אחוזים ולאחר מכן – שני אחוזים בכל שנה. אי לכך עומד עתה שכרו המירבי על 50 אלף דולר נטו.

הסכם זה מעמיד את סיני, מבחינת שכר, במקום הרביעי־חמישי. קודמים לו ואהי ארמלי, אורי מלמיליאן וציון מרילי. אבי כהן משתווה לו בשכר. יתרונו של סיני על פני האחרים: חוזהו הוא לתקופה של שמונה שנים.

העובדה שהפועל ת"א לא הצליחה לעמוד בתנאי החוזה המקורי, מאחר שלא שילמה לו בזמן את מלוא 200 אלף הדולר עבור כרטיס הליגה שלו, עזרה לסיני לשנות סעיפים בתוספת להסכם שנחתם ב־30 במארס 1984, עליו כבר חתם המזכיר (הזמני) מיקי כהן, בעוד שעל ההסכם הקודם היה חתום איבי אפשטיין.

השינוי הבולט מתייחס לסעיף שיחרורו מהקבוצה. בחוזה המקורי נקבע כי בתום ארבע שנים – יוכל סיני להשתחרר לקבוצה בחו"ל תמורת 250 אלף דולר. עתה נקבע כי מסכום זה יופחתו 25 אחוזים, כלומר רק 187,5 אלף דולר. בעוד שנה יוכל לעשות זאת תמורת 150 אלף דולר. יתירה מזאת: השינוי בהסכם קובע, במפורש, כי הפעם מדובר בשיחרור לא רק לקבוצה בחוץ־לארץ אלא גם בארץ!

אך בכך לא תמה מסכת ההסכמים. בחודש אוקטובר האחרון הוכן הסכם חדש שעדיין לא נחתם. בתום ישיבה ארוכה בביתו של ניסן ניסנוב, סוכם כי כי שיטת תשלום השכר תשונה, וסיני יוכל לנסוע בעונה הבאה לשחק בחוץ־לארץ, תמורת 50 אלף דולר, שישולמו תמורת השאלה לעונה אחת בלבד. עתה, למרות שההסכם לא חתום, דורש סיני מימוש תנאי זה, ועוד נשמע על־כך בוודאי הרבה במהלך העונה, ובמיוחד בקיץ הקרוב.

ואם לא די בכך – הרי הפועל טעתה שוב בתשלום השכר לסיני. הדבר אירע לפני ימים אחדים. סיני קיבל רק 70 אחוז מהמגיע לו, ואף נוכה לו מס הכנסה במקור, דבר הנוגד את ההסכם. אין ספק שהשתקן לא יעמוד מנגד...

למרות החוזה המבטיח הכנסה נאה, לכל הדעות, הרי העובדה שהקבוצה לא הצליחה במשחקי הליגה מאז חתם על ההסכם, זכה סיני לשכר יחסית נמוך, מעט מעל ל־30 אלף דולר. וריאלית לדולר בממוצע השנתי – אפילו פחות מזה.

6. התמורה לשחקן בגין ביטול הסכם אי

א. הסכם אי מבוטל בזאת.

ב. השחקן הופך בזה לשחקן מן המנין בהפועל ובקבוצה ויוכל להשתחרר מהקבוצה אך ורק בהתאם להוראות ההתאחדות לכדורגל ותקנותיה.

ג. בתמורה לביטול הסכם אי והפיכתו של השחקן לשחקן מן המנין בהפועל - "שחקן לצמיתות" כמשמעותו המקובלת בספורט בישראל, יקבל השחקן מהפועל באופן חד פעמי סך של -.200,000 דולר ארה"ב בתנאים ובמועדים כדלקמן :

(1) עד ליום 15.1.83 סך שווה ערך בשקלים ל-.75,000 דולר ארה"ב

(2) עד ליום 15.4.83 סך שווה ערך בשקלים ל-.75,000 דולר ארה"ב.
שני התשלומים בהתאם לשער היציג של הדולר ביום התשלום

(3) היתרה בסך בשקלים שווה ערך ל-.50,000 דולר ארה"ב עפ"י שער יציג ביום התשלום תשולם לשחקן תוך 10 חדשים מיום 1.6.82.

סעיף מתוך החוזה של משה סיני. 200 אלף דולר „באופן חד־פעמי".

כדורגלן משה סיני. חוזה ג' מצפה לחתימה.

מסקנות אישיות

מבקר ההסתדרות שהחל לבדוק מחדש את ספרי הפועל ת"א, בעקבות המלצת ועדת אלמוזלינו, מוצף הפעם, לשם שינוי, במידע רב שעיקרו, גם אם הוא נכון – בא „לחסל חשבונות" בין האישים השונים באגודה. כל צד מקווה כי בתום הבדיקה הוא יהיה ה„נקי", שכן אין לשכוח שהמסקנות הפעם תהיינה גם אישיות, ומדובר באנשים רבים.

בנוסף על המידע שהעבירה ועדת אלמוזלינו, דאגו ללחוש לאוזנו של המבקר, כי מספר אנשים עלולים להסתבך, מה גם שברור שלא לכולם יש תשובות לשאלות הרבות.

ייחקר שכרו של המאמן מרדכי שפיגלר, לא רק גובה שכרו. גם השאלה אם קיבלו במטבע זר, בעת שהותה של הקבוצה במחנה אימונים באנגליה. מי שלחש על אוזנו של המבקר, רוצה לסבך את האגודה בעבירה על מטבע זר ואי תשלום מס כנדרש. מזכיר האגודה, צחי אשכנזי, לו יוחסה פעילות זו – מכחיש אותה מכל וכל.

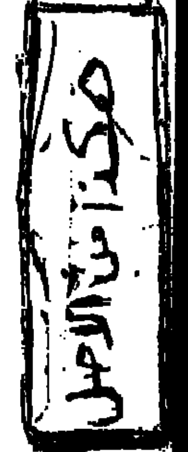
כמו כן ייחקרו אי־סדרים בניפוק כרטיסי המנוי לעונה. עד היום לא נמסר דו"ח כספי; לא ברור מה היתה בדיוק ההכנסה הכספית. לא כל הכסף נמסר ישירות לשימוש האגודה. שחקן מכר כרטיסי מנוי ולא טרח להעביר את התמורה לאגודה. חסרים עוד מנויים וגם כספים. יש גם המגלגלים את האשמה על ניסן ניסנוב. פשוט מנצלים את העובדה שהוא לא בארץ ואין לדעת מתי, אם בכלל, ישוב.

גם על חוזהו של משה סיני לא יפסח המבקר. לא דווח עליו בביקורת הראשונה למבקר, בתירוץ שהוא לא ביקשו. אבל אפשר היה למצוא איזכור כזה, כי חרי הוא קיים בתיקו של הכדורגלן. כן לא דווח עליו לשלטונות מס־הכנסה, דבר שהוא בגדר עבירה, ומגדיל עתה את חוב הקבוצה לפחות בחצי מיליון דולר. עתה יהיה צורך לשלם גם לא רק את הקרן – אלא אף קנסות וריבית פיגורים.

אלו הן רק מעט מהסעיפים שייחקרו. המסקנות הצפויות עשויות להפוך ל„ספר השנה".

חטיף

„קולעים לסל עם ירמולקות"...

„אתה לוקח את רכבת A, העושה דרכה מתחת לרחובות מאנהאטן בכיוון צפון, פוקח שבע עיניים סביבך ותוהה מהיכן תבוא הסכנה... זו הרכבת המוליכה לרובע הארלם; הסאבוויי, ששום תייר אינו מעז להשתמש בה בניו־יורק...היא עוצרת בתחנה ברחוב 181, במקום ששמו „וואשינגטון הייטס"... רחובות צרים, שאיש אינו מדבר בהם אנגלית... זוהי מושבה דומיניקנית. אתה ממשיך לרחוב 185 -- חולף על פני מכוניות ללא צמיגים, מהגרים ללא עבודה -- עד שמגיע לאמסטרדם אווניו. בפינה תבחין מיד בשלט: „כושר פיצה". אז תדע: סוף סוף הגעת!"

ג'ו רודס, כתב הכדורסל של „דאלאס מורנינג ניוז", לא הסתיר את התפעלותו מהנוף המוזר אליו נקלע, כאשר עשה את דרכו לפני זמן מה, לאוניברסיטת „ישיבה" בניו־יורק, שזכתה רק עכשיו, אחרי 50 שנות כדורסל (ברמה סבירה) לאולם ביתי משלה. התקשורת האמריקנית חגגה. רודס הכתיר את סיפורו: „מקום שבו חובשים ירמולקות בעת שקולעים לסל".

אשתקד, מספרים יודעי דבר, למד ב„ישיבה יוניברסיטי" צעיר אחד, שעמד בהצטיינות בבחינות הסמכה לרבנות – וגילה כישורים מדהימים גם בכדורסל. מסתבר, שהיו כבר דברים מעולם.

משחקיה של נבחרת האוניברסיטה מושכים כיום יותר מאלף צופים. הכוכבים הנוכחיים שלה הם רוני שוורץ ואלי דוידוף. כמו כל נבחרת מיכללה אמריקנית גם ל„ישיבה" כינוי: „המכבים". לפני כמה ימים הם ניצחו את „בראד קולג" ב־42 נקודות. עוד סיבה למסיבה.

על שוורץ, שבא מפיטסבורג, אמרו המומחים, כי הוא „מוכשר כמו שד לכדורסל". שוורץ מעדיף „משהו אחר".

ב„ישיבה" יש חיים גם מחוץ לסלים.

(אלחנדרו לוליינטל, מיוחד ל„שבועספורט" מסינסינאטי)*

* מחבר קטע זה חית שנים רבות המומחה מס.1 לכדורסל הדרום־אמריקני, וכתבותיו פורסמו ברבים מהעיתונים המקצועיים באירופה. לימים הגיע לישראל, למד בסמינר למורים בירושלים ועתה הוא עושה בבית המדרש לרבנים רפורמיים, בסינסינאטי. הכדורסל נשאר אהבתו הגדולה.

הרוסים חששו לבוא ללוס־אנג'לס...

„חששנו לשלוח את ספורטאינו לאולימפיאדת לוס־אנג'לס, שמא יקרה שם מה שאירע במינכן ב־1972, כאשר 11 ספורטאים ישראלים נרצחו", אמרה לפני ימים אחדים האתלטית הסובייטית לודמילה בראגינה, במסיבת עתונאים ב...לוס־אנג'לס, כאשר היתה אורחת העיריה שערכה מפעל חדש בשם „משחקי הרצון הטוב". יחד עמה בא לאירוע גם המתעמל אלכסנדר דיטיאטין, שאמר לעתונאים האמריקנים: „אנו מאמינים שארצנו עשתה את הצעד הנכון כאשר לא תיחרה באולימפיאדה האחרונה. לספורטאים שלנו היה חלק בקבלת ההחלטה הזאת".

יותר מ־5000 ספורטאים צעירים מ־40 מדינות השתתפו במפעל החדש, שבתוכניתו היו תחרויות ב־18 ענפים. יש כוונה לקיימו אחת לארבע שנים בארה"ב. המשחקים נוצלו להענקת אותות כבוד רבים – כמו, זה שהוענק למאמן הכדורסל האגדי של „יו.סי.אל.איי" ג'ון וודן, שזכה בעשרה תארים ב־12 שנה. הוא קיבל את אות „שגריר המשחקים".

דיטיאטין (28) שזכה באולימפיאדת מוסקווה בשיא של שמונה מדליות בהתעמלות – שלוש מהן זהב – ובראגינה, כיום בת 42 (מנצחת ריצות ארוכות במינכן 72') נתכבדו בתשורות מיוחדות בטקס אצל ראש עירית לוס אנג'לס, תום ברדלי.

שאר המכובדים באירוע היו: השחיין ראודי גיינס (3 זהב ב־84'), הקופצת לרוחק קארול לואיס (אחותו של קרל הגדול), המתעמל טים דאגט וקופץ המשולשת ווילי בנקס.

מימין: דיטיאטין, בראגינה, ראש העיר ברדלי, קארול לואיס ודאגט.

אין חזק מכוח הרצון

„קדחת המרתונים" שבו שרוי העולם כיום, מאפשרת להפגין ברבים את כוח הרצון של צעירים רבים, בעיקר מוכי גורל. במרתון הונולולו, שנערך לא מכבר, גנבה את ההצגה ג'ניפר סמית, שפלג גופה התחתון שותק לאחר שנפגעה בעמוד השדרה מקליע רובה. מישהו ביוסטון חמד לצון וירה בהמון – ג'ניפר נפגעה ומאז שש שנים היא איננה מסוגלת לנוע. בעזרת מיתקן אלקטרוני מיוחד שחובר לשריריה – הצליחה לסיים את 10 ק"מ מהמסלול, בהליכה. (צילום א.פ.)

חוק ההזדמנות השווה – לא בבית א'

בעוד 24 הנבחרות של ה„מונדיאל" מצויות כבר בשלב זה אוו אחר של הכנות לאירוע הספורט מס.1 של השנה – טרחו סטאטיסטיקאים ומנתחי נתונים מטעם „סאנדיי טיימס" הלונדוני ומצאו כי שיבוץ הנבחרות לבתים איננו אלא „פאשלה" ויש בו חוסר צדק מבחינת שיוויון הסיכויים.

מומחי העתון מצאו כי אם אתה איטלקי, בולגרי, ארגנטיני או דרום־קוריאני, ונבחרתך תסיים שלישית בבית א' – סיכויי נבחרתך לעלות לשלב הבא במכסיקו 86', נחותים משל אלה שיסיימו במקום השלישי בבתים האחרים.

לפי התיאוריה שהינחתה את המשבצים – מוסף העתון – אמור היה סיכוי שווה בשיעור של 67 אחוז, להעלות כל נבחרת שתסיים שלישית בביתה לשלב הבא. אולם המחקר גילה כי לנבחרות שתסיים שלישית בבית א' יש רק 47 אחוזי סיכוי. לנבחרות שתסיים שלישית בבית ב' (מכסיקו, בלגיה, פאראגוואי ועיראק) נשקפים 85 אחוז; לנבחרת שתסיים שלישית בבית ג' (צרפת, קנדה, בריה"מ, הונגריה) 54 אחוז וכך גם לנבחרת השלישית בבית ד' (ברזיל, ספרד, אלג'יריה וצפון אירלנד). לנבחרות בית ח' (מערב גרמניה, אורוגוואי, סקוטלנד ודנמרק) יש 78 אחוז ובבית ו' (פולין, מרוקו, פורטוגל ואנגליה) 85 אחוז.

כדאי לשמור קטע זה עד למשחקים; ביוני – ולבדוק אם אמנם צדקו מומחי הסטאטיסטיקה.

„פה גדול" קלאף.

„כשראיתי אותם נשארתי עם הלשון בחוץ, איבדתי את הדיבור – כל כך הייתי נרגז", אמר קלאף.

„יש לשים קץ לספורט הדמים הזה. זה ברברי" זעם קלאף. והתמונים – הם אהבו את זה.

„שובר שוויון" – שובר קופה

כוכב הטניס אילי נאסטסה מגלה כשרון בתחום חדש. יחד עם הסופר הצרפתי פול שאנטל, כתב אילי, את הספר „שובר שיוויון" – שאיננו אלא מותחן על חיי הטניסאים; סיפור בידיוני, עם לא מעט אמת על הנעשה מאחורי הקלעים. משיצא הספר לשוק, החל מיד גל של ניחושים: מי הוא מי – ומי היה מעורב בפרשה המסתורית של רצח בזירת הטניס המקצועני, שאותה מתאר נאסטסה?

„זה סיפור על מה שמתרחש אצל המקצוענים – זירה שאני מכיר כבר 20 שנה, אמר אילי (39) במסיבת עתונאים בניו־יורק לרגל הופעת הספר באנגלית. עתה הוא מתורגם ליפאנית.

לדברי נאסטסה מתמקד הספר בדמויות כמו ג'ימי קונורס, ביורן בורג, ג'ון מקנרו, איוון לנדל, ויטס גרולאייטיס או הכוכב הפולני וויטק פיבאק. „שינינו את כל השמות – אך מי שמכיר את הנושא יזהה את כולם מיד. הטניסאי היוגוסלאווי מילו, שמוזכר בספר איננו אלא נאסטסה עצמו. גרולאייטיס הוא אחד בשם קוראס. פיבאק הוא זה שמת – „ואני לא חושב שהוא אוהב את זה", העיר אילי. בספר הוא קורא לו פולאק...

אילי. פיבאק לא יאהב את זה...

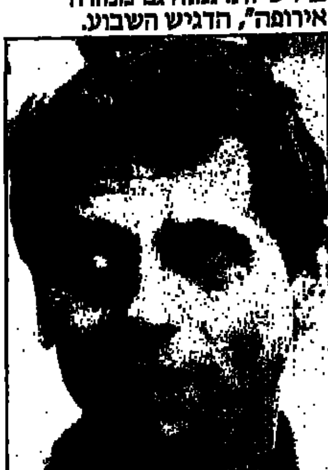

תמונת מחזור 86': גדולי הספורט הלבן

מחזור 86' – כך הכתירה סוכנות א.פ. את התצלום הזה, בו נראים 14 הטניסאים הטובים בעולם, כיום, שהשתתפו בטורניר ה„מאסטרס" רב היוקרה בניו־יורק. מתמונת המחזור נעדר ג'ימי קונורס שלקה בשפעת והחמיץ את הטורניר. יושבים, מימין לשמאל: איוון לנדל, מאטס וילנדר, ג'ון מקנרו, בוריס בקר, יאניק נואה, סטפן אדברג. עומדים: תומאש סמיד, סקוט דייויס, בראד גילברט, הנרי לאקונט, ג'והאן קריק, אנדראס יאריד, יואקים ניסטרום, טים מאיוט. במעמד זה של „פגישת המחזור", בחרו כוכבי הטניס בלנדל כטניסאי מס. 1 בעולם. הוא, אגב, היחיד שהופיע לצילום המשותף ללא עניבה. „אדום" או לא „אדום".

הישראלי הראשון בסיאול

לפחות ישראלי אחד כבר מתכונן באופן רציני מאד לאולימפיאדת סיאול 88'. אוריאל בר־יוסף, 50, שופט בין־לאומי בסיף, תושב אשקלון נבחר לועדה הבי"ל לשיפוט בהתאחדות הסיף העולמית ותפקידו יהיה לקבוע מי יוזמן לסיאול ומי ישאר בבית. „אני אהיה שם", אמר בר־יוסף. ה„רקורד" שלו מרשים ועשיר: שיפוט באולימפיאדת לוס אנג'לס, ששה גמרים באליפות העולם לבוגרים, ששה גמרים באליפות העולם לנוער, גמר אליפות אסיה בטהרן ושבעה גמרים בגביע העולם. הוטל עליו לבחון את המועמדים לשפוט בסיאול. „לא יהיו בעיות פוליטיות. נמנה גם ממזרח אירופה", הדגיש השבוע.

בר־יוסף – ממנה השופטים. (צילם: עדי אבישי)

תפסו את הנסיך „על חם"

בראיין קלאף, „הפה הגדול" והבוס החזק של קבוצת הכדורגל נוטינגהאם, אומר „ישר בפנים" מה שעל ליבו – לא רק בתחום התמחותו ועיסוקו.

בימים אלה הוא הצטרף למסע ציבורי באנגליה נגד צייד חיות בר. אין פלא מדוע הסכים לצרף שמו לכך: הוא מתגורר בלב אזור הצייד – ולא מכבר „תפס על חם" את בני משפחת המלכה: מארק פיליפס, בעלה של הנסיכה אן ובנם, הנסיך פיטר, וכן את הנסיך אנדריו ונערתו החדשה שרה פרגוסון.

קלאף לא עשה חשבון – ומיהר לפרסם את הדבר. הוא זכה לכותרות ראשיות בעתונים, בנוסח: „קלאף מכה את הציידים המלכותיים".

הם לא רצו לחכות לר' נחמן...

קשה לומר שכדורגלני מכבי ת"א גילו יחס אוהד לחברם לשעבר בקבוצה, אלון קפלן. אלון, כיום חוזר בתשובה, הגיע לאימון מכבי, במטרה לחלק לשחקנים את ספרו של ר' נחמן מברסלאב. כאשר התמהמה, ויתרו הכדורגלנים על הרעיון ובמקום מצא אלון רק את השוער בוני גינצבורג והשחקנים הצעירים מנשה שמעונוב ואלון נתן. בתצלום: אלון קפלן מעניק את ספרו של ר' נחמן לאלון נתן.

צילום: אורי קובה

בליגות

המבעט

המוח שמאחורי ההבקעה

הפועל ירושלים, העולה החדשה ללאומית, התמקמה לה במרכז הטבלה והאיש שהיא חייבת לו הרבה מהבקעותיה הוא קשרה מישל דיין. בן 24. מבקיעה הראשי (שש שערים) והמוח שלה מאחורי הבישולים לאחרים. בשבת עקבתי אחריו במשחק ההפסד להפועל פתח־תקוה 2־4.

ארז קופמן • צילום: אורי קוכבת

משחק ראש

כמו בתחום התיקול, דיין נכשל גם פה. לא די שמיתורו די חלש, הוא מוסיף לכך בחוסר אומץ בולט. מתרחק ממאבקי גבהים, גם כשהכדור חייב להיות שלו. מול נעם קייסי, שומרו, הוא הפסיד כל כדור מוגבה. קייסי נמוך מדיין, אבל נוקשה מאוד וזה מסביר הכל.

טכניקה ויכולת סיום

תפקידו מרכז משחק, ממש כמו בכדורסל. לכן הוא כל הזמן בתחום העיגול המרכזי. רק לעתים נדירות נוטה לצדדים וכמעט תמיד לימין. שם הוא מנצל את רגלו הימנית (היחידה כמעט) להגבהות מסובבות ומדוייקות מאוד לרחבה. כשמרים ראשו, הוא בעל ראיית מגרש טובה ומסירות אורך מדויקות. מגדיל לעשות כששלח את בוזגלו מול ג'רבי מ־40 מ' (דקה 41). בלחץ היריב (קייסי המפחיד) הוא מיתר להיפטר מהכדור במסירת רוחב, עם פניו הנעל, והחמיץ חלוצים פנויים באגפים. מוליך כדור בצעדי ניתור, דמויי ריקוד, רק ברגל ימין ולטווחים קצרים. כמעט לא תולף על־פני יריבים, במיוחד נוקשים שבהם. בועט לשער בבטחון עצמי רב ובעיקר מרחוק. בעיטתו מלאה, חזקה ותמיד בחצי גובה. כמעט לא נכנס לרחבת היריב, מחכה תמיד לריבאונד החוזר ממנה.

מה עשה מישל דיין בפ"ת?

בעיטות למסגרת	[illegible]	2
בעיטות לא למסגרת	[illegible]	2
מסירות מדוייקות	[illegible]	[illegible]
מסירות לא מדוייקות	[illegible]	[illegible]
תיקולים מוצלחים	[illegible]	0
ספג עבירות	[illegible]	[illegible]
עבר עבירות	[illegible]	0
נגיחות	0	0
קרנות	0	[illegible]

תופעת כללית ופסק־דין

מישל דיין הוא שחקן מרכז־השדה החשוב בקבוצתו. את תפקידי המסירה [illegible] וההבקעה הוא עושה במשרון. אבל עליו לשפר את חוסנו הגופני [illegible] את אומץ לבו. אז יתחיל [illegible] את כל המגרש [illegible] [illegible]

מהירות

מישל הוא מרכז המשחק של הפועל ירושלים. לכן הוא עומד במרכז המגרש, ללא כדור, במעט ולא נע. גם כשזה ברגליו הוא מוסר ועומד. אפילו כשדאבל [illegible]

זירה חופשית

היום הצהוב

אורית הראל

הגביע לא שלנו, אבל הכבוד, חברים, הכבוד כולו שלנו. סוף־סוף הראתה מכבי לחבורת הסאבוניס את היחס המגיע להם – כמו להפועל גליל־עליון. שיידעו להם הליטאים האלה, לא כל יום עושים צחוק מ־מם־יוד־קוף־יוד ברקוביץ' והחבר'ה. יש גבול לכל תעלול.

מה הם חושבים, שמדינה שלמה תישאר במעצר־בית יומיים רצופים בשביל להפסיד? הם כנראה לא יודעים שבמדינה במצב כלכלי עדין כמו שלנו, כשבכל יום מישהו אחר פושט את הרגל, לא־עלינו, אף כדורסלן לא יקח על עצמו אחריות למשבר בענף הפיצוחים. לא ליטאים יקרים, אצלנו זה לא הולך. אצלנו כל העם נרתם למשימת הצלת הכבוד הלאומי. שמתם לב כמה עצות עפו באוויר בין ישראל ובריסל ביממה שבין יום רביעי השחור ויום חמישי הגדול? תגידו את האמת, ראיתם עוד מדינה בעולם שלוקחת חמישה שחקנים עם ממנן של שוקולד וכדור אחד כל כך ברצינות?

בכלל, את יום רביעי צריך לדעתי למחוק מלוח האירועים הלאומיים־כדורסליים. מה פתאום שמכבי תשחק ביום רביעי? כל בר־דעת יודע שהיום הצהוב של המדינה הוא יום חמישי. זה היום שהם נראים טוב בטלוויזיה. אז מה הפלא שביום רביעי הם היו כל כך חוורים? אפילו ג'ונסון לא נראה כל כך חזק ליד סאבוניס. גם כן יצור, מי בכלל אירגן לו את השלד כך שהכתפיים שלו רק מתחילות במקום שנגמר בדרך כלל ראש של בן־אדם גבוה?

צריך גם להבין שלוקח לפחות 24 שעות להתרגל לשחק נגד קבוצה עם שם מפוצלח כזה. מה זה ז'אלגיריס? איפה צ.ס.ק.א. הישנה והטובה, שגם ידעה לאכול אותה? ורבותי, לא צריך לשכוח שביום רביעי היה גם שופט אחד יווני. נו באמת, אז למה כבר אפשר לצפות, לנס פח השמן?

אז הם היו לילה אחד חלשים. קורה. גם הקהל לא היה מי יודע מה באותו ערב, אפילו שיר קונטרה־סאבוניס לא הביאו. אבל החברים במכבי יודעים שניקו את הבריכה בככר העיריה בתל אביב, והם לא יבזבזו מים נקיים לריק. ביום חמישי הם הראו קבל סאבוניס־ואומה שהם יודעים היטב מה עושים על הפארקט, כדברי הפסוק – "פוט דה בול אין דה סל". ברקוביץ' יש רק אחד, והוא בצד שלנו.

אנחנו עוד נראה להם, לכל הגויים שמיהרו למחוק אותנו ממחזיקות־גביע פוטנציאליות השנה. כמה הפסדים לא ישברו את מכבי שלנו, ומה שלא נצליח לעשות על מגרש ברגליים, יצליח הראש היהודי לעשות בחישובים על הנייר. אין לי שום ספק שיש איזה נוסחה מתימטית מתקדמת שבעזרתה אפשר להוכיח שמכבי אכן תהיה האלופה השנה.

שמעון ואורי – אנשים טובים

אברהם שרון

הוא יושב בפינה, מסורק עד דק, שקט ומעונב, כמו קפוא. דג קר. הוא עוקב אחרי המשחק בעיניים של כספית, במבט נכסף, בהבעה של כסף. לפעמים יקום, יישר את חליפתו, יגש לשולחן המזכירות, יברר. לפעמים יקפוץ כמי שתחבו חוד של מחט מתחת למכנסיו, ויזעם ויאדיר את קולו.

יושב ראש המחלקה. עורך־דין. אין מקום רב לניחוש. שמעון מזרחי.

כשהקבוצה (איך השמטתי את השם: מכבי תל־אביב) מפגרת והזמן הולך ואוזל, יש והוא מצמצם את גביניו ומכווץ את פיו ומציץ בשעון. גם כשהוא רוצה להתפרץ, תמיד גובר השיקול. נותר קר ומבוקר.

אני מכבד את אופן ניהולו, את דרך התנהגותו, את השיעור שמלמדות הליכותיו בעסקי ניהול ספורטיבי. גם אם הרשימה הקטנה הזו תטפטף לו טיפה של חום אל תוך חלב, הוא לא יסמיק, לא יסגיר את רגשותיו. קר ונקי הוא יקרא אותה, אולי יתייק, וימשיך לענייניו המקצועיים להפליא. מגיע לך מלה חמה, מר מזרחי.

קח אותה, קבל אותה – מה איכפת לך. לא תפסיד.

אורי

יש כוכב אחד שהשמיים לא עלו לו לראש. הוא אינו נושם אוויר־פסגות דליל, הוא לא מקיף עצמו בקרום דביק של נערות קרועות־לב. דיבורו שקט, נבון, מנוסח נקי, דל שומן.

אורי מלמיליאן.

כותרותיהן הצבועות הטבולות בעיסה מציגה של דיו או דמעות, אינן הופכות את התנהגותו על פיה. הוא נשאר הנער מן השכונה הירושלמית הצנועה. לעולם הוא לא יעז להלעיז. לא יבזבז את פיו. לא יגיד מילה עכורה על חבר. לא יקניט ולא ינטור טינה. הוא מבוקר וזהיר, ויודע את מידותיו. הוא לא יצהיר הצהרה פוליטית ולא ייראה כמיש אינו. הוא שחקן כדורגל מעולה. נקודה.

אורי מלמיליאן הוא סמל חי להתנהגות ספורטיבית במיטבה.

מגיעות לו שורות אחדות של הוקרה.

היתה שריקה?

אז מה אם דני אשכנזי, כדורגלן הפועל מרמורק מהליגה הארצית, לא שמע את השריקה ל„גבדל"? – דני נולד חרש ולמד להתמודד עם הבעייה ■ „מה שהוא רוצה – הוא שומע טוב מאוד" – אומרים חבריו לקבוצה, ואלה המכירים אותו מהתקופה שבה שיחק בנוער הפועל רמת־גן ■ דני גם לא מדבר בשפה המובנת לכולם. שיחה עימו דומה לתרגיל בפנטומימה ■ מאמנו, יורם אורנשטיין: „יש לו נתונים פיזיים טובים, מוכן להשקיע הרבה במשחק. כשהכדור ברגליו – קשה להוציאו ממנו" ■ רוצה לאמץ לעצמו את שיטת המשחק של אלי דריקס ממכבי ת"א.

צילום: עדי אבישי

טובי פולק

הוקי קרח הוא ענף הספורט מס' 1 בקנדה. בכל ימות השנה, ובעיקר בחורף, מרתקים משחקי הליגה המקצוענית את תשומת ליבם של מיליוני קנדים באולמות, ובעיקר בטלוויזיה. כל דקת פירסום בזמן שידור משחק הוקי עולה הון עתק.

לעיר הקנדית ווינִיפֶג יש קבוצת הוקי בליגה. „ויניפג ג'טס". ב„דרפט" (גיוס השחקנים) של עונת '82 בחרו ראשי הקבוצה, בבחירה ה־12 של הסיבוב הראשון, שחקן צעיר בשם ג'ים קייט. שם שלא יאמר מאומה לרובנו. בהחתמתו של קייט לקחו ראשי הג'טס סיכון לא קטן. קייט הוא חרש כמעט לחלוטין. בליגה נוקשה ואלימה כמו זו של ההוקי – נחשבה הבחירה הזאת למהלך מאוד מפתיע.

שחקן הוקי קרח מקצועני מצוייד בפירטי לבוש ובציוד שעלותם הכוללת מגיעה לסדר גודל של כ־700 דולר. הציוד הספציפי הדרוש לג'ים קייט, כשהוא עולה למשטח הקרח, עולה 500 דולרים נוספים. מערכת מורכבת של עזרי שמע, מגברים, וכו'. הפריט המעניין מכולם הוא מערכת מייבשי השיער המחכה לו על ספסל קבוצתו בכל פעם שהוא מגיח אליו. כמות הזיעה הניגרת ממנו בעת משחק – פוגעת בציוד השמיעה שלו, והוא חייב לדאוג כל הזמן לייבשו.

האכזבה משתקפת בפנים...

את סיפורו של ג'ים קייט קיבלנו באמצעות סוכנות ידיעות בינלאומית. אך למה לרחיק נדוד לקנדה, כאשר נסיעה לא ארוכה דרומה, על כביש החוף שלנו, מביאה אותנו למגרש האימונים של קבוצת הפועל מרמורק מהליגה הארצית בכדורגל. שם – סיפור כמעט דומה, רק עם הרבה פחות פירסום שלא לדבר על דולרים.

דני אשכנזי. לשעבר שחקן אס"א חרשים־אילמים, הפועל רמת־גן, הפועל רמת־השרון, קרית־אונו והיום במרמורק. חלוץ שתפקידו לכבוש שערים. שחקן חרש בליגה של שומעים.

דני נולד ברמת־גן לפני 23 שנה, והחל את דרכו בכדורגל בקבוצות הנערים והנוער של הפועל. הוא השלישי במשפחה שבה ארבעה בנים. כל השאר שומעים. הוא והכדורגל הולכים יחד מאז היותו נער. רואים אצלו על הפנים את האהבה הגדולה למשחק. עמד מול השוער והחמיץ – איזו אכזבה. איך שהוא לוקח ללב.

אבי ברשצקי, כדורגלן, חבר טוב עוד מתקופת המשחק המשותף בהפועל רמת־גן, נוער ובוגרים: „דני הוא בחור נהדר. פשוט – חבר טוב. היינו ביחד בכל מקום בו שיחקה הקבוצה. כך בליגה הלאומית, כך במסעות עם הקבוצה לחו"ל. הוא בחור מאוד נוח לאנשים הנמצאים איתו, כל זמן שהם לא פוגעים בו. חייבים לשים לב היטב לנקודה זו, מכיוון שדני רגיש מאוד. קל מאוד להוציא אותו משיווי משקל ולפגוע בו. זה מה שקרה בעצם ברמת־גן. היתה תקופה שאנשים לא כל כך הבינו את מצבו והוא פשוט לא יכול היה להסתדר איתם".

יורם אורנשטיין, היום מאמן הפועל מרמורק, נמצא בחברתו של דני זו השנה השניה. בעונה שעברה הם שיחקו יחד בקרית־אונו מליגה א'. היום יורם הוא המאמן: „דני הוא כדורגלן טוב, שאוהב מאוד את המשחק ומוכן להשקיע המון באימונים ובמישחקים. יש לו נתונים פיזיים טובים. הבנת משחק והרבה התלהבות. הוא שחקן טכני מאוד. וכאשר הכדור ברגליו קשה מאוד להוציאו ממנו. הבעייה העיקרית היא, כמובן, יכולת התיקשורת שלו עם הסביבה, ושל הסביבה כלפיו. ההבנה ההדדית לקוייה לעיתים קרובות. הוא גם שחקן רגיש ופגיע מאוד. יש להזהר איתו בכל עניין. מילת המפתח היא עדינות".

אהבה ממבט ראשון

דני נולד חרש. מכיוון שכל חייו הוא מתמודד עם הנושא – אין לו בעיות מיוחדות בחיי היום־יום. סדר היום שלו מזכיר במידה רבה שחקנים רבים המשחקים איתו בליגות השונות. בשעות לפני הצהריים הוא עובד בסניף הדואר ברמת־גן, עוסק במיון מכתבים. שאר שעות היום מוקדשות לכדורגל. שם, בסניף הדואר, הוא פגש את מאירה, צעירה תל־אביבית בת גילו, חברתו מזה כשנה.

„זו היתה אהבה ממבט ראשון" – הוא מסביר בדרכו המיוחדת. בכלל, השיחה עם דני תיראה מעל דפי העיתון רגילה לגמרי. במציאות היא עניין מרתק. דני לא 'מדבר' במובן הרגיל של המילה. הוא אמנם לא אילם, אך מכיוון שאינו שומע (תופעה ידועה אצל חרשים), לא התפתחה אצלו היכולת להשמיע את הדברים שברצונו להשמיע, בדרך המקובלת. השיחה עימו דומה, מבחינות רבות, לתרגיל בפנטומימה, או לשפת תיאטרון. הוא משקיע בהידברות המון מימיקה. פניו מביעות את כל מה שהוא רוצה לומר, ולאחר מספר דקות של מבוכה אצל שני הצדדים, נוצרת הכימיה.

כמו אלי דריקס

פציעה ברגל הכניסה אותו ללחץ בתקופה האחרונה. עד היום הצליח להבקיע רק שער אחד בליגה ועוד שניים בגביע הטוטו. קבוצתו מצפה ממנו להרבה יותר. „הוא ייצא מזה" – מבטיח אורנשטיין, המאמן. על פי הרצינות שהוא מפגין בנוכחותנו באימון – ההצלחה לא תאחר לבוא.

ביקורנו בא בזמן. הוא מבטיח לנו שעוד נשמע ממנו רבות בשטח הכדורגל. לחזור לשחק בליגה הלאומית? – יש לו זמן. הרבה סבלנות. הוא רוצה להתקדם לאט ובטוח. בינתיים החליט לאמץ לעצמו כמודל לחיקוי את משחקו של אלי דריקס ממכבי ת"א. הוא גם מוכן להעיד על עצמו שיש לו יכולת טכנית כמו לאלי אוחנה. עם הצהרות כאלה אין ברירה אלא לעקוב אחרי מה שקורה בארצית ולחפש את הקבלות.

בינתיים אין לדני בעיות פרנסה. הוא לא משחק במרמורק בהתנדבות, ויחד עם ההכנסה מהעבודה בדואר – הוא מסתדר לא רע. עד היום לא עזב עדיין את בית ההורים ברמת־גן. „יש זמן..."

בניגוד לרבים אחרים במצבו – דני לא מחפש הנחות לעצמו עקב מצבו המיוחד. אפשר לתפוס אותו לפעמים 'משחק אותה' כאשר לא בא לו לשמוע שריקה של שופט. למשל, כאשר הוא בעמדת הבקעה ונשמעה שריקה לניבדל. הכל ברוח טובה ועם חיוך רחב על הפנים. „את מה שהוא רוצה הוא שומע טוב מאוד..." כדיברי כמה מחבריו לקבוצה.

בסך הכל – סיפור חיובי. ■

לי ג'ונסון
מכבי תל-אביב

ארווידאס סבוניס
ז'אלגיריס קובנה

שבוע ספורט מעריב

Lee Johnson #15

מכבי - לעולם לא תצעדי לבד...

כתב: מרדכי רוזנבלום
צילם: עדי אבישי

הקרנבל בבריסל, בתמונות: 1. הרבה בני נוער נראו בקהל, חלקם מקומיים, אחרים – בני ישראלים הפועלים בבלגיה; 2. משטרת בלגיה אמונה כבר על הסדר במשחקים. יש לה כבר תשע שנות ותק מקצועי, מוידטון 77'; 3. קהל רב ביציעים – טוב לקופה, אלא שהשנה באו פחות מאשר בשנה שעברה; 4. ביציע משתוללים. האיש הבודד, צבי שרף, שקוע במחשבות משלו; 5. בין האורחים דמות מוכרת, זו של קמיל דירקס, בלגי, לשעבר של מכבי רמת־גן, כיום שוב בבלגיה. לידו – אשתו; 6. היו גם תופים, אותם לא ראינו. את החצוצרה שמענו.

מסורת, מסורת

שתי אלופות נפגשו בבריסל. זו של ישראל, מכבי ת"א, ושל ברית־המועצות, ז'אלגיריס קובנה. הראשונה בעלת נסיון רב, עם מסורת ארוכה של נצחונות, אלופה כמעט ניצחית בארצה. קבוצה ששחקניה הוותיקים והיו"ר שלה, אינם יודעים להיות סגן־אלוף מהו...

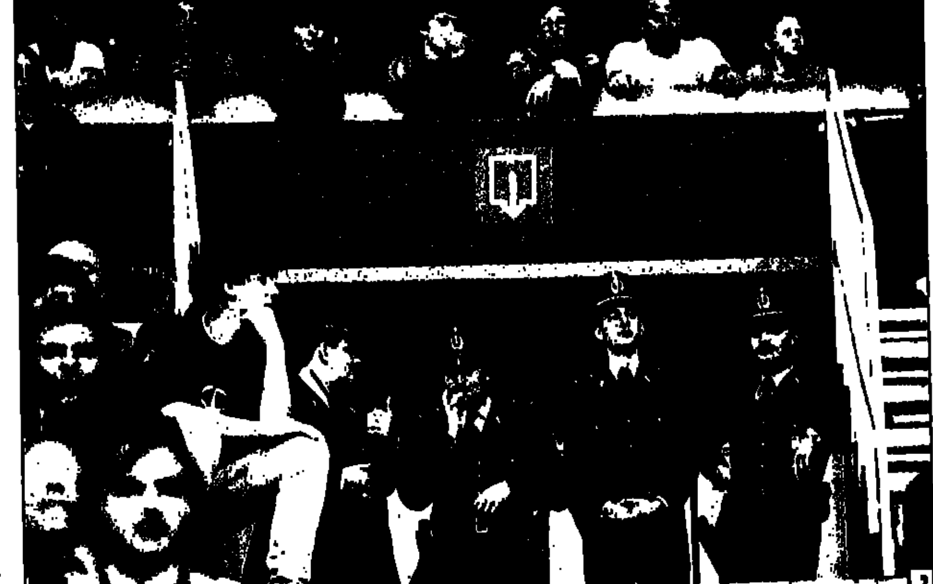
האלופה השניה, מוכרת בוודאי בגוש הקומוניסטי, אך לרוב ניגנה כינור שני או שלישי לצסק"א מוסקווה. באירופה היא מוכרת עוד פחות, אם כי באמתחתה כמה הישגים מרשימים למדי, אך בוודאי לא כמו אלה של מכבי ת"א.

שתי האלופות הללו משחקות באותו מגרש, באותו כדור, קולעים לאותם סלים, מבצעים בדיוק את התרגילים הטאקטיים, קלעי חוץ, שחקני פנים – הכל דומה להפליא.

אבל בכל זאת יש הבדל. כל אחת מהן – כמו מעולם אחר. אינני מתכוון דוקא לארוידאס סבוניס, שהוא קרוב לודאי כל ההבדל האיכותי בין השתים. אני מדבר על האוהדים.

ז'אלגיריס, כמו צסק"א, מגיעה לכל משחקי החוץ שלה באירופה, עם משלחת של לא יותר מ־15 אנשים. 10 שחקנים (לבריסל הגיעו רק 9), שני מאמנים, רופא, אפסנאי וראש משלחת. השאלה היחידה המטרידה אותנו היא: מי מהם הוא הקומיסר?...

והנה מכבי ת"א. אלופה גאה של מדינה במשבר כלכלי. אלופה שבאה ממדינה הנלחמת על חייה – לא רק נגד מדינות שכנות עויינות, אלא גם נגד אינפלציה דוהרת. מדינה שבה השכר הריאלי הולך ונשחק, ומפעלי ענק נסגרים חדשים לבקרים. האלופה הזאת מגיעה לכל משחק ביבשת האירופית, מלווה במאות אוהדים המשלמים סכומי־עתק, כדי להעניק לאליליהם אווירה ביתית חמה גם באירופה הקרה.

עברית, עברית

כאשר מכבי ת"א צריכה לשחק בלימוז', אתה שומע ברחובות העיר, בבתי הכל־בו הגדולים, כמו בחנויות הפאר ובמסעדות היוקרה, את השפה העברית מתגלגלת מכל עבר. בבריסל, במסעדה מרוחקת ממרכז העיר, מגיע המלצר ומודיע כי הפטרון מזמין אותנו למשקה על חשבון הבית. למה? ככה, הוא אוהב את ישראל...

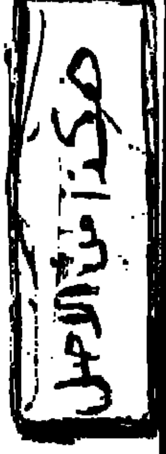
מי הם הישראלים הללו השומרים אמונים לקבוצתם, לא חשוב הכסף?... מי הם אלה מכריזים קבל־עם: מכבי ת"א, לעולם לא תצעדי לבד...?

ראיתי ביניהם עורכי־דין, יהלומנים, בנקאים, קבלנים, אלופים (מיל.) בצה"ל, מנכ"לים בחברות ענק, פקידי־בנק, מורים, פועלי־ייצור ובעלי באסטות בשווקי ת"א. חתך מושלם של החברה הישראלית, על גווניה ועדותיה.

להסתובב בהיכל הענק של ה"פורה נסיונאל" בבריסל, ביציעים שמהם נשמעה העברית, ומכל עבר אתה שומע את החרדה בקולות השואלים: מה יהיה הערב? איך עוצרים את סבוניס?... ואחרי ההפסד מתנוצצות העיניים והכל נראים כמו חרב עליהם עולמם.

ואחרי ניצחון. מי שלא ראה שמחה של ישראלים אחרי נצחון על רוסים, או ספרדים, או איטקלים, או יוונים – לא ראה שמחה מימיו. כמובן, קודם כל ההתנפלות על האלילים ש"הצילו את הכבוד שלנו...", שהראו לכולם מה אנחנו שווים...שנתנו לנו סיבה למסיבה..."

כבוד, כבוד

"כבוד שלנו..." "מה אנחנו שווים"... כן, כל אחד מהם וכולם יחד, מרגישים בשותפות הגדולה שלהם לכל מה שקשור למכבי ת"א. הם שותפים מלאים לנצחונות הגדולים ולהפסדים הצורבים. השיחות שלי עם אותו תא"ל (מיל.) עתיר קרבות של צה"ל, שחייו הם פרק גבורה בתולדות עם ישראל, עסקו במכבי ת"א, בנצחונות, בהפסדים, בשאלות גורליות כמו: כיצד יוצאים מן המשבר...לא הכלכלי או/והבטחוני, אלא מן המשבר של לימוז'...

לא אשכח את אותו מנכ"ל חשוב בחברה תל־אביבית מכובדת, שעמד ובכה כילד, מאחורי הבמה המרכזית ב"פורה נסיונאל", אחרי הנצחון של מכבי על ז'אלגיריס. 'חדל לבכות' – ביקשתי ממנו. 'זה לא מתאים לך' אמרתי. "אינני יכול להפסיק. הם הצילו אותי בנצחון הזה, חשבתי שאני מת בשתי הדקות האחרונות של מיקי..."

זרים אינם מבינים זאת. ■

כדורסל+

משה לרר

מיקי, מוטי

כשיצאנו מיד־אליהו לפני כמה מחזורים, וקהל אוהדים מחכה בחוץ לברקוביץ', אומר לי מיקי: „תאמין לי, אם אעבור ליד יד־אליהו במקרה, אשמע רעש ואכנס לאולם, יהיה משחק וישארו שלוש שניות לסיום – הכדור יפול ליד שלי וזה יהיה סל הנצחון"...

טוב, זה היה בערב של חולון, כאשר בשש השניות האחרונות שם מיקי בסל עוד שתי נקודות ועוד נצחון.

אז תאמרו שזה לא בכוונה, ושזה יכול לקרות, וכו' וכו'. אבל כל אחד יודע שמיקי כבר עשה בהיסטוריה הלא־קצרה שלו כמה דברים מהסוג הזה. בין היותר מפורסמים – גם בעולם כולו – הנצחון בשניות האחרונות על יוגוסלאוויה, באליפות אירופה 79' בגוריציה/טורינו, נצחון שסלל לנו את הדרך עד לגמר מול בריה"מ.

ואם מדברים על מזל, למי עוד קרה מה שקרה למיקי בשבוע שעבר בבריסל?

נכנס הבחור לחדר ההלבשה, אחרי ההפסד במשחק הראשון, מתיישב ומתחיל לחשוב מה יהיה. והנה משהו דוקר לו בישבן.

קם, מסתכל אנה ואנה, לא קוצים חס וחלילה. יהלום קטן ונחמד ישוב לו על הספסל, מחכה למיקי שירים אותו...

מילא יהלום. בבלגיה, ארץ של יהלומנים כבדים, הכל יכול לקרות. אבל למה זה לא קרה לי? גם אני הייתי בבלגיה, לפחות 10 פעמים, נכנסתי גם נכנסתי לחדרי הלבשה, למה זה לא קרה לי?

מסתבר שצריך לא רק פיס בחיים. צריך גם מיקי.

יש ויש.

יחד עם זאת – יש גם צד שני לסיפור. וזהו זה:

אף אחד לא אוהב כאשר נכנסים ללוח השנה האישי ומתחילים לספור לך את הימים. כשאתה בן 32 – בוודאי שאינך אוהב זאת. מה זה 32. שאלו את מיקי ואת מוטי ויאמרו לך ש־32 זה גיל יפה, גיל שבו אדם נמצא בתחילת דרכו לפריחה, שיגשוג בעסקים ועוד. אפשר, במקרה הגרוע ביותר, להתחיל לחשוב על ריצה לבחירות לכנסת, בקיצור: גיל זהב, הרבה לפני שהגעת ל־70.

בכל זאת – מה הבעייה? חן ליפין אומר שמה שאתה עושה בגיל 19 בא לך יותר בקלות. מתימטית – נכון ש־19 נכנס ל־32 יותר בקלות מאשר 32 ל־19, אבל מיקי ומוטי משיבים שהעיקר זה לא הגיל – אלא התרגיל.

התרגיל האחרון של מוטי ומיקי, בשניות הסיום של המשחק השני בבריסל, מזכיר במידה רבה תרגילים דומים שביצעו השניים לפני שנה־שנתיים. אלא שאז זה היה דבר מובן מאליו. היית מעיר את מוטי באמצע הלילה ושואל איפה מיקי – והוא היה משיב לך. כך גם את מיקי.

אבל היום, כך דומה, חלה רגיעה מסויימת. הקשר – לא כמו שהיה. הרצון אמנם קיים. הביצוע – קצת חורק. גיל ? – אין מנוס מהשאלה. שינויים בהרכב? – יכול להיות. כניסתו של „גורם זר"? – לא מדברים על זה, כפי שבמכבי בכלל לא מדברים על דברים כאלה („רק בסיום העונה"...).

המצב בשטח: מושכים. במקום גביע אירופה – המטרה היא גביע המדינה. לא־פחות־חשוב.

מוטי ומיקי מרימים כוסית. לחיי הזוג הזה.

עדי אבישי, בריסל.

„דרבי"

מי שפתח את מדורי הספורט ביום שני השבוע, יכול היה לחשוב שביד־אליהו התקיים ביום ראשון רק חצי משחק. זה של החצי השני כמובן. הכותרות הוקדשו לסל של סנגל–פרישמן ולהתעוררות של הפועל לקראת הסיום. אבל מה? כאשר ספרתי את מניין קולעי הנקודות, התברר לי שמכבי בכל זאת ניצחה. איך זה קרה?

ככה זה כש„דרבי" הופך מ„משחק־לא־מעניין" (ציטוט של מייק לארגי החולה, ערב המשחק) ל„מעניין לקראת הסיום" (נכתב למחרת). זה שמכבי הובילה במחצית 30–62 – טבעי. ברור. שמכבי ניצחה ב„דרבי" הקודם 83–118 – היסטוריה. אז מה זה כבר „רק" 16 הפרש לזכות מכבי בסיום ה„דרבי" של השבוע?...

זה לא הרבה אמנם – אבל גם לא מעט. ואם בכל זאת רצה מישהו להתנחם בתוצאה – שיבושם לו. המאמן החדש של הפועל ת"א בוודאי ירצה לראות בה „פריצת דרך". שיהיה.

במכבי לא התעכבו הרבה בעניין ה„דרבי". יכלו אפילו להרשות לעצמם להושיב את קווין מגי על הספסל, „חיזוק" לארל ויליאמס ומייק לארגי שהיו על הספסל השני.

הפנים היו כבר נשואות למשחק הערב. „סימאק" מילאנו. דיננו מנגין חוזר. בשבת היה בן 36. אז מה אתם רוצים ממייקי וממוטי. יש להם עוד ארבע שנים להגיע לדינו החביב והטוב. תראו איזו קבלת פנים צפוייה לו כאן.

קליין

רוחו מהלכת אימים על מאמני הכדורסל בארץ. טוב להם כשהוא בחוץ, רחוק, מאמן קבוצה או נבחרת באירופה. אבל כמו בכל הסיפורים – גם לסיפור הזה יש סוף. רלף קליין חוזר הביתה. בעונה הבאה יאמן בארץ. את מי?

זו השאלה.

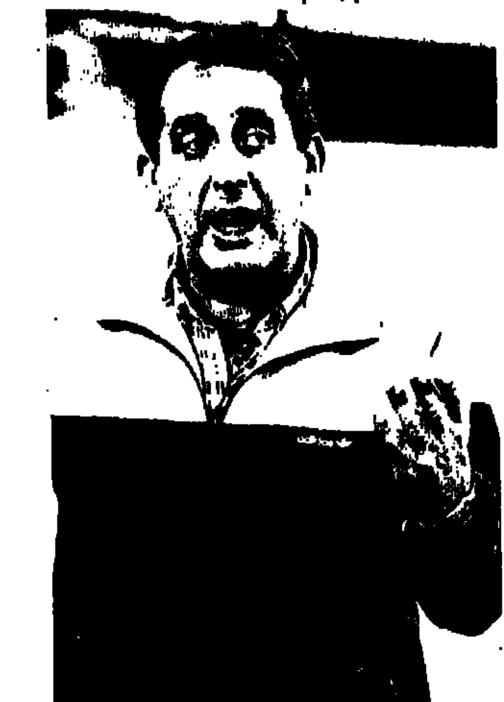
אז היו כבר כאלה השבוע שידעו בדיוק את מי. קווין מגי, לא חבר הנהלת מכבי, רק שחקן מהשורה, סתם אחד שקולע 32 בממוצע במשחק, מוביל בריבאונדים, פגש לראשונה את רלף בשבוע שעבר בבריסל, וכשהוצג בפניו – אמר: „הו, המאמן החדש של מכבי"...

וקיימת גם גירסה של „האדם השלישי", זה שאומר כי „נוצר מגע בין רלף קליין להפועל תל־אביב".

מאמן מכבי, צבי שרף, בוודאי לא שמח לקרוא את דבריו של קווין מגי. הוא שמח יותר לקרוא את הקטע השני, זה שמדבר על הפועל.

הכדור שלך, רלף. ■

רלף, מה אתה אומר?

אלכס דורון

דן פטרסון, מאמנה האמריקני של „סימאק" (עונה שמינית במילאנו), יוביל הערב את קבוצתו למשחק נוסף עם מכבי ת"א במסגרת בית־הגמר. בהרכבה של מחזיקת גביע קוראץ' לשנת 1985 שלושה שחקנים אמריקנים – מייק ד'אנטוני, „טל ברודי של ארץ המגף" – בן 34, 1.90 מ', רכז פיקח וקלע מוכשר, כיום אזרח איטלקי ומעמודי התווך של נבחרתה. שני שחקני החיזוק הזרים הם ראס שון, בן 25, 2.05 מטר, מטרנטון, ניו־ג'רזי (המקום שבו נולד טל ברודי), לשעבר מקצוען בפילדלפיה 76' (1982) ואחר־כך, תקופה קצרה ביותר ב„אינדיאנה פייסרס", וסדריק הנדרסון השחור, בן 20, 2.03 מטר מג'ורג'יה – שלא עמד במבחני הנ.ב.א.

שון והנדרסון הם בבחינת „פנים חדשות" לקהל הישראלי. שון אמנם שיחק שם כבר בעונה הקודמת, והיה אולי הגורם העיקרי לזכייתה בגביע קוראץ' – אך מול מכבי ת"א עדיין לא הופיע. סימאק היתה אלופת איטליה גם ב־1982, אז בשם „בילי". בבית הגמר האירופי של 83', ניצחה את מכבי פעמיים (69–77 ביד־ אליהו ו־69–68 במילאנו). גם את הנדרסון – שנרכש רק השנה – לא ראינו עדיין במעולה.

סדריק הנדרסון

„סימאק" מילאנו תציג הערב לקהל הישראלי את שני האמריקנים החדשים שלה: ראס שון וסדריק הנדרסון. האחרון, הוא התגלמות של החיים המתוקים של האמריקנים באיטליה: נוהג ב„רגאטה", קם בצהריים, מבלה בדיסקוטקים, וגם מתאמן לעתים...

„דולצ'ה ויטה" במילאנו

ראס שון

קנס ביום הראשון...

הממוצע של הנדרסון באוניברסיטה שלו עמד על 11.9 נקודות למשחק, 75 אחוז דיוק – אבל בעונה היחידה שלו במדי פילדלפיה (77 משחקים, 1222 דקות־משחק), היה הממוצע שלו רק 6.2 נקודות. כיום הוא מדורג 12 בין צוברי הנקודות בליגה האיטלקית (ממוצע של 21 למשחק).

הנדרסון הוא „ההשתלה האמריקנית" האחרונה שביצע פטרסון בקבוצתו. כבר ביומו הראשון במילאנו, שילם מחיר כבד על חוסר התמצאותו בעיר הסואנת הזאת. וזה הסיפור: הוא יצא מדירתו וקיבל „סחרחורת" מכלי הרכב הרבים שהתרוצצו בכבישים. היה זה ביום של משחק־מפתח בליגה האיטלקית בכדורגל, ליד איצטדיון „סאן־סירו". סדריק איחר להגיע למשחק האימון של „סימאק". פטרסון לא התחשב בתירוציו וקנס אותו ב־400 דולאר. שילמת?

„זה היה הדבר הטוב ביותר שקרה לו", אומר פטרסון. „מאותו יום – הוא הראשון להגיע לאולם, לאימונים ולמשחקים. המלה 'איחור' נעקרה מהלכסיקון שלו כמו שן חולה"...

במיכללת ג'ורג'יה, שנבחרת הכדורסל שלה מכונה „הבולדוגים", היה סדריק – בנה של תופרת – כוכב קליעה וקוטף ריבאונדים מעולה. ניבאו לו עתיד בין הטלים. אלא שבטרם יצאה השנה הראשונה שלו במיכללה, קמה סביבו סערה גדולה: התברר כי בימי לימודיו בתיכון, ביצע עבירה חמורה מבחינת התקנון הנוקשה של ליגת האוניברסיטאות, כאשר ניהל מו"מ, שלא במועד המותר, עם מאמן אוניברסיטת ג'ורג'יה. אחר־כך עורר פיקפוקים אם ציוניו בלימודים עומדים במבחן. הוא הושעה מיד.

דן פטרסון

את השנה השניה שלו כסטודנט – עושה עתה הנדרסון במילאנו, כשחקן חיזוק לליגה ולגביע אירופה, בשכר של 130 אלף דולאר לעונה. לא ברור אם בכלל יוכל בעתיד לשחק בנ.ב.א. הפרשה שלו נחשבת „כתם". אבל הוא מאושר: נוהג ב„פיאט רגאטה" שהועמדה לרשותו; מתגורר בדירה עם טבח צמוד; „נעול" על ספאגטי, גלידת ואניל ושאר מטעמי המטבח האיטלקי. קם בצהריים ורוב היום מתבטל, עד לאימון או למשחק – ואחר כך מבלה בדיסקוטקים, בחברת דוגמניות וידידים אמריקנים. „דולצ'ה ויטה". „זו האוניברסיטה שלי", אומר הנדרסון. כמו שאר שחקני „סימאק" (נתמכת בידי מפעל בשם זה למוצרי חשמל), הוא מתהדר בתלבושת האדומה שעיצב למענם אופנאי הצמרת האיטלקי סרג'יו טאקיני.

רק דן פטרסון, המאמן קטן הקומה והרגזן של אלופת איטליה, איננו מרוצה: „הוא עדיין לא נתן לי את התמורה המלאה לכסף העצום שהשקענו בו", הכריז. בשבוע שעבר קלע הנדרסון 3 נקודות בנצחון הבית הרחוק (86–82) על ברשיה (קבוצתו לשעבר של שון). פטרסון עדיין לא השתחרר מהביקורת הקשה שנמתחה עליו כאשר הביא למילאנו את סדריק – אחרי שכוכב מילאנו אשתקד, ג'ו בארי קארול, שהיה איש המפתח בהצלחתה – מימש את חלומו והצטרף לנ.ב.א. מבלי שנמצא לו בזמן מחליף הולם. הנדרסון נרכש, במידה מסויימת, מחוסר ברירה... ■

350 אלף שקלים חדשים יעזרו לך?

השבוע בטוטו במשחקי הליגה הלאומית והארצית מינימום הפרס הראשון:

350

(350 מיליון שקלים ישנים)

אלף שקלים חדשים

ספורט-טוטו
המועצה להסדר ההימורים בספורט

מינימום לכל הפרסים: 700 אלף ש"ח (700 מיליון שקלים ישנים)

עשירית טוטו היום?

תחזיטוטו

נועם בן־ישראל

תחזית למחזור 21

תחזית המחזור ה־21 בטופס הני־חושים מתייחסת למשחקי המחזור ה־14 בליגה הלאומית והארצית שיתקיימו בסוף השבוע.

ליד שמה של כל קבוצה, בסוגריים, תוצאות ארבעת המשחקים האחרונים שלה בליגה. נ. פירושו נצחון, ת. – תיקו, ה. – הפסד.

ועתה לדרך.

1. בני־יהודה (ה.ה.נ.נ.) –
הפועל ירושלים (ה.נ.ה.נ.).

קבוצת השכונה תחזור השבת למ־גרשה, במטרה להוכיח ששני הפסדיה האחרונים לא השפיעו על הכוונה להישאר בצמרת ולהוות גורם־מתחרה.

התחזית: נצחון לבני־יהודה.

2. מכבי יבנה (ה.נ.ה.נ.) –
הפועל פתח־תקוה (נ.נ.ה.נ.).

כשהן לא בלחץ – מפגינות שתיהן כדורגל יפה. הפועל פתח־תקווה הרא־תה זאת בשבת האחרונה, בנצחון נאה על הפועל ירושלים (4-2), למרות פי־גור של 0–1. יבנה, לעומת זאת, היתה קצת לחוצה נגד מכבי חיפה בחוץ, אך עמדה בכבוד מול האלופה (0-1). משחק פתוח.

התחזית: 1, 2.

3. מכבי ת"א (ת.נ.ת.נ.) –
מכבי חיפה (נ.ה.נ.ת.).

למרות „גמגומיה" האחרונים – מכבי חיפה היא עדיין הטובה בליגה. לכאורה – החודש האחרון האיר פנים למכבי תל־אביב.

התחזית: x, 2.

4. הפועל ת"א (נ.נ.נ.נ.) –
הפועל באר־שבע (ת.ה.נ.ה.).

מבצע מושלם של הפועל תל־אביב בשבועות האחרונים – 12 נקודות מא־רבעה משחקים – הביא אותה למקום הראשון. המוביל הטרשה נראית עדי־פה, ומסוגלת להוסיף למאזנה שלוש נקודות. אך באר־שבע, על פי המסורת, אינה קוטלת קנים. היא ניצחה בעבר את הפועל תל־אביב בבלומפילד והיא יכולה לעשות את זה שוב.

התחזית: 1, 2.

5. מכבי יפו (ת.נ.ת.ה.) –
מכבי נתניה (ה.ת.נ.ת.)

שתי הקבוצות עם מאזן לא־מי־יורע'מה בחורש האחרון, אך דומה שנתניה עשוייה לצאת מהמשבר שלה רווקא במשחק הקרוב, על אף העובדה שמכבי יפו – לראשונה העונה – לא הפסידה פעמיים ברציפות.

התחזית: x, 2.

6. הפועל חיפה (ת.ה.ה.נ.) –
שמשון (ת.ה.ת.ה.).

משחק קלאסי של תיקו, אך מצבה הלחוץ של שמשון מאלצה לשחק על נצחון.

התחזית: x, 2.

7. מכבי פתח־תקוה (ה.נ.ה.ה.) –
מכבי שעריים (ת.ה.ה.ת.).

הרכב השחקנים המחוזק של מכבי פתח־תקווה, מעניק לה עדיפות במש־חק, למרות התבוסה שנחלה במחזור האחרון בכפר־סבא (0-3). שעריים במ־צב אנוש.

התחזית: 1, x.

8. בית"ר י־ם (נ.ה.נ.נ.) –
הפועל כפר־סבא (נ.נ.נ.ה.).

מבחן־חוץ חשוב מאוד לכפר־סבא, היכול להעיד אם היא יכולה להמשיך במירוץ עם הגדולות. אחרי שלושה נצחונות רצופים, היא עומדת לפני אתגר לא קל. משחק פתוח.

התחזית: 1, 2.

9. הפועל חדרה –
מכבי רמת־עמידר.

כמו שכנתה הלאומית מכפר־סבא, עשוייה חדרה להיות השנה „הסוס השחור" של הארצית. עמידר, לעומתה, קבוצה שמשחקה תלוי במצב רוחו של אלי תגר.

התחזית: 1, 2.

10. בית"ר תל־אביב –
הפועל עכו.

הטבלה משקפת, יותר מכל, את מצבן של שתי הקבוצות.

התחזית: 1, x.

11. בית"ר נתניה –
הפועל חולון/צפרירים.

איש לא מאמין שחולון תעשה לבית"ר נתניה מה שעשתה לה בגביע הטוטו. בית"ר נראית רצינית בכוונ־תיה לעלות ללאומית.

התחזית: 1, x.

12. הפועל לוד –
הפועל רמת־השרון.

הזדמנות טובה להפועל לוד להת־אושש מהפסד השבת האחרונה לבית"ר רמלה. רמת־השרון מגלה קצת אדישות בתקופה האחרונה.

התחזית: 1.

13. הכח מכבי רמת־גן –
בית"ר רמלה.

בית"ר רמלה עשוייה לנצל את ההדרדרות של הכח בעת האחרונה. בכל אופן – רמלה תשחק על נצחון.

התחזית: x, 2.

[redacted]

הליגה הלאומית
(לאחר מחזור 13)

1.	הפועל ת"א	11־28	31
2.	מכבי חיפה	9–21	29
3.	בית"ר י־ם	14–23	24
4.	הפועל כפ"ס	16–21	22
5.	בני־יהודה	5– 6	22
6.	מכבי ת"א	14–20	20
7.	הפועל פ"ת	15–19	20
8.	הפועל י־ם	22–18	17
9.	הפועל ב"ש	11–11	16
10.	מכבי פ"ת	21–15	14
11.	הפועל חיפה	15– 8	14
12.	מכבי יבנה	16– 7	13
13.	מכבי נתניה	19–17	12
14.	שמשון	19–13	11
15.	שעריים	13– 6	9
16.	מכבי יפו	23–10	8

הליגה הארצית
(לאחר מחזור 13)

1.	בית"ר נתניה	10–23	27
2.	הפועל לוד	10–17	24
3.	מכבי עמידר	7–13	24
4.	בית"ר רמלה	10–15	22
5.	הפועל טבריה	14–15	21
6.	בית"ר ת"א	15–18	20
7.	הפועל חדרה	9–14	19
8.	„צפרירים"	12–12	19
9.	הכח ר"ג	18–14	19
10.	רמת־השרון	21–17	16
11.	הפועל עכו	11–12	16
12.	הפועל ר"ג	15–15	15
13.	הפועל יהוד	12– 7	11
14.	מרמורק	19–13	11
15.	בית"ר חיפה	15– 8	8
16.	בית־שמש	23– 8	5

שיטות מלאות

סולידי

	1	x	2
1	X		
2		X	
3	X		X
4	X		
5			X
6		X	
7	X		
8	X	X	
9	X	X	
10	X		
11	X		
12	X		
13	X	X	

שלשות –
כפולים 4
טורים 16

הפתעות

	1	x	2
1	X	X	
2	X		X
3	X		
4	X		X
5		X	
6			X
7	X		X
8	X		X
9		X	
10		X	
11	X	X	
12			X
13	X		

שלשות –
כפולים 6
טורים 64

הגיוני

	1	x	2
1	X		
2		X	X
3			X
4	X	X	X
5			X
6	X	X	
7	X		
8	X	X	
9	X	X	
10	X		
11	X	X	
12	X	X	
13	X		X

שלשות 1
כפולים 7
טורים 384

לעשירים

	1	x	2
1	X		
2	X	X	
3	X	X	X
4	X	X	X
5			X
6			X
7	X		
8	X	X	
9	X	X	
10	X	X	
11	X		
12	X		
13	X	X	X

שלשות 3
כפולים 4
טורים 432

שיטה מצומצמת

	1	x	2
1	X		
2	X		X
3		X	X
4	X		X
5		X	X
6		X	X
7	X	X	
8	X		X
9	X		X
10	X	X	
11	X	X	
12	X		
13		X	X

שלשות –
כפולים –
טורים מלא 2048
טורים בשיטה המצומצמת 448

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1	1	1	1	1	1	1		
2	1	1	2	2	2	1	2		
3	2	x	x	2	2	x	x		
4	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2		
5	2	x	2	x	x	2	x		
6	2	x	x	x	2	x	2		
7	1	1	1	x	x	x	x		
8	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2		
9	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2		
10	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x		
11	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x		
12	1	1	1	1	1	1	1		
13	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2		

מכוניות

יוחנן פלד

הענקים

ג'ון סארטיס, ג'קי סטיוארט, ג'ים קלארק, ג'ק ברבהם, שמות של גדולים וטובים על גלגלים. מה הם עשו לטובת המכוניות.

אליפות העולם במירוצי פורמולה 1 התקיימה לראשונה בשנת 1950, אך רק ב־1958 החלה אליפות היצרנים. למרות הזוהר וההילה האקזוטית האופפת את המכוניות האיטלקיות, ובמיוחד את פרארי – דווקא מכוניות בריטיות ניצחו ב־60% מאליפויות היצרנים עד כה.

הראשונה בין הצוותים, הכוללים את ואנוול, קופר, ברבהם ומקלארן, היא לוטוס כמובן. ב„שנים של לוטוס", העשור שבין 1963 ו־1973, זכה היצרן הקטן הזה של מכוניות ספורט, שאז עמד בראשו קולין צ'פמן המנוח, לא פחות מאשר בשישה תארים עולמיים.

שנות השישים וראשית שנות השבעים היו גם השנים שבהן שלטו נהגים בריטיים בזירת הגראנד פרי. שמונה אלופי עולם בשתים־עשרה שנה. והמכוניות הלא־בריטיות היחידות שזכו בשנים אלה בכתר היצרנים, פרארי ומאטרה, עשו זאת בידיים של נהגים בריטיים.

ג'ון סארטיס היה הנהג אשר הביא לפרארי את התואר. הוא רשם לעצמו את ההישג הנדיר כאדם היחיד שזכה באליפויות עולם על שני גלגלים וגם על ארבעה. למעשה, רק שש שנים לפני ניצחונו בפרארי, ב־1964, החל לחשוב על השתתפות במירוצי מכוניות.

ב־1958, לאחר שרשם לזכותו שבע תארי עולם במירוצי אופנועים, השתתף סארטיס בסעודה לכבוד „ספורטאי השנה" שנערכה בלונדון, ושם הציע לו מנהל המירוצים של אסטון מרטין נהיגת ניסיון במכונית המרוחמה של החברה DBR1. לאחר שני ימי אימונים בזירת גודווד באנגליה, הישווה סאטיס את זמן ההקפות שקבע סטירלינג מוס. ולאחר יומיים נוספים על אותו מסלול, אלא שהפעם במכונית ואנוול בעלת 2.5 ליטרים שניצחה במירוצי אליפות פורמולה 1 לשנת 1958, הישווה סארטיס את זמנו לזמנים שקבע מוס גם במכונית זו ואסטון מרטין מיד הציעה לסארטיס חוזה עם בית־החרושת.

מאופנוע למכונית

בימים ההם עדיין היה סארטיס קשור לקאריירת האופנועים שלו ורק ב־1960 יכול היה לפתוח בקאריירה מלאה כנהג מכוניות, ואז עשה זאת בלוטוס. לאחר שרב עם לוטוס, בילה סארטיס שנה מתסכלת עם קופר, משדחה הצעה מאת פרארי – מפני „שלא הייתי עדיין מספיק טוב. לא מוכן". ב־1962 נהג סארטיס עם צוות לולה החדש וראה יותר הצלחה במעשיו. הוא הגיע למקום הרביעי באליפות. זה היה הישג עצום בהתחשב במכוניות שבהן התחרה. באחת החניות בתחנת הטיפולים, בעת מירוץ הגראנד פרי בשישה מירוצים, אלא אף נעשה האירופי הראשון זה ארבעים וחמש שנה שניצח במירוץ אינדיאנאפוליס 500 האמריקני.

אי אפשר לכתוב על השנים האלה בלי להזכיר את ג'ים קלארק הגדול, נהג אגדי המשתווה עם ענקים כמו טאציו נובולארי וחואן מנואל פאנג'יו.

תהילה וטראגדיה

ג'ים קלארק, שמצא את מותו בתאונה מסתורית בהוקנהיים, ב־1968, זכור בעיקר בזכות עשרים וארבעה ניצחונותיו במירוצי הגראנד פרי ושתי אליפויות עולם, אך גאונותו כנהג היתה טמונה ביכולת המהירות שלו כמעט בכל סוג של מכונית מירוץ. עיון ברשימת המכוניות שקלארק נהג בהן כמוה כ„מי ומי" בעולם הרכב: פורשה, יגואר, לוטוס, אסטון מרטין. בשנת האליפות הראשונה שלו, 1963, ניצח קלארק בשבעה מתוך עשרה מירוצים,

ג'ים קלארק. אלוף גדול

וב־1965 לא רק שזכה בתואר השני שלו בגראנד פרי, לאחר ניצחונות הבלגי, הבחין סארטיס שכשהגביה את אחד הגלגלים להחליף צמיג, כי שאר שלושת הגלגלים נשארו על הקרקע. גמישות שכזאת בתושבת, כאשר האידיאל הוא קשיחות מלאה, עשתה את הלולה למפלצת סוררת. עד שבאה שנת 1963 ועימה הגיעה פרארי, ובשנה שלאחר מכן נשא השילוב החדש של הנהג והמכונית את פריו המתוק.

אחת מטכניקות הנהיגה של קלארק היתה להיכנס לפניות ולהשהות את הלחיצה על חבלמים, דבר שעורר קריאות תדהמה מהקהל והטיל אימה על נהגים אחרים שניסו לחקותו. כשקלארק עשה זאת, השליטה היתה מושלמת וכל התרגיל נראה טבעי וחסר מאמץ.

כשרונותיו של קלארק מחוץ למסלול היו פחות מלוטשים. במיוחד כושר הדיבור שלו. עיתונאים היו רגילים לפלוט אנחה ברוח טובה בכל פעם שקלארק לקח את רגל המשכצות, מכיוון שידעו איזה נאום ניצחון מחריד ומשעמם צפוי להם.

לא היו אלה כמובן שנות הזהב של בריטניה בלבד, ואפילו לא נזדמן לנו להזכיר את גרהם היל, שבמשך הקאריירה שלו בת תריסר השנים, קבע שיא יחיד במינו כמי שניצח בגראנד פרי של מונאקו לא פחות מחמש פעמים.

אלה היו שנות הזוהר של המירוצים, ורבים מהשורשים של מירוצי ימינו ראשיתם אז.

ג'ק ברבהאם, „הפרס הגדול" הספרדי היה שלו

גרהאם היל במכוניתו שניצחה ב„פרס הגדול" של מונאקו 68'

בריטי אחר במכונית לא בריטית, למעשה סקוטי, אשר הביא למאטרה את האליפות ב־1969, היה ג'ק סטיוארט. סטיוארט, נהג מלידה, ניצח בשניים־עשר מירוצי פורמולה 3 ב־1964 – השנה הראשונה שלו על המסלול. בשנה שלאחר מכן נהג בפורמולה 1 וניצח בשלושה מירוצי גראנד פרי, וב־1966 ניצח בגראנד פרי של מונאקו. אחר כך נפצע בתאונה קשה, שקטעה את הקאריירה שלו, אך חזר לזירה וניצח בשלושה מירוצים כנהג מאטרה ב־1968. נדמה היה שיש לו כל הסיכויים לזכות באליפות, אך יד שבורה הוציאה אותו מכלל פעולה. ב־1969 לא עשה ג'קי אף שגיאה אחת. ב־1971 הוסיף לעצמו עוד אליפות (הוא זכה במספר נקודות גדול יותר מסכום הנקודות של שני מתחריו הקרובים) ואת השלישית ב־1973. בשתי האליפויות האחרונות נהג מטעם קן טירל. כשפרש סטיוארט מהזירה, ב־1973, יכול היה להתפאר בשיא של עשרים ושבעה ניצחונות במירוצי גראנד פרי.

בתחילת התקופה ההיא בא ג'ק ברבהם להשתתף במירוצים באירופה, וב־1966 נעשה האיש הראשון שהיה אלוף העולם במכוניתו שלו. גם השם מקלארן מופיע בימים ההם על מכוניות ניצחון, אם כי אין לשכוח שברוס מקלארן היה נהג לפני שנעשה ליצרן מכוניות, ובמשך שנות השישים זכה בניצחונות רבים במירוצי גראנד פרי. אמרסון פיטיפאלדי ומאריו אנדרטי – עדיין ממשיכים להשתתף במירוצים, אם לא באירופה אזי באמריקה. וישנם כמובן אלה אשר פרשו מהזירה, כמו פיל היל, האמריקני היחיד שזכה באליפות העולם במירוצי פורמולה 1, דניס הולם ודן גרני.

ולבסוף, אין לשכוח את הצד הטראגי של ענף המירוצים. מלבד ברוס מקלארן וג'ים קלארק, תבע ספורט זה גם את חייו של האוסטרי הצעיר יוכן רינדט, שהוכרז אלוף העולם 1970 לאחר מותו, ואשר בלי ספק היה יכול להיות כוכב במשך שנים רבות לו היה חיוך האלים נדיב יותר. ■